

SỰ BIẾN ĐỔI CỦA CHẤT

BÀI 35 SỰ CHUYỂN THỂ CỦA CHẤT

MỤC TIÊU

Sau bài học, HS biết :

- Phân biệt 3 thể của chất.
- Nêu điều kiện để một số chất có thể chuyển từ thể này sang thể khác.
- Kể tên một số chất ở thể rắn, thể lỏng, thể khí.
- Kể tên một số chất có thể chuyển từ thể này sang thể khác.

ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Hình trang 73 SGK.

HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Hoạt động 1 : TRÒ CHƠI TIẾP SỨC : "PHÂN BIỆT 3 THỂ CỦA CHẤT"

* *Mục tiêu* : HS biết phân biệt 3 thể của chất.

* *Chuẩn bị* :

a) Bộ phiếu ghi tên một số chất, mỗi phiếu ghi tên một chất.

Cát trắng	Cồn	Đường
Ô-xi	Nhôm	Xăng
Nước đá	Muối	Dầu ăn
Ni-tơ	Hơi nước	Nước

b) Kẻ sẵn trên bảng hoặc trên giấy khổ to 2 bảng có nội dung giống nhau như sau :

Bảng "BA THỂ CỦA CHẤT"

Thể rắn	Thể lỏng	Thể khí

* *Cách tiến hành :*

Bước 1 : Tổ chức và hướng dẫn

- GV chia lớp thành 2 đội. Mỗi đội có thể cử 5 hoặc 6 HS tham gia chơi.
- HS 2 đội đứng xếp hàng dọc trước bảng. Bên mỗi đội có một hộp đựng các tấm phiếu, có cùng nội dung, số lượng các tấm phiếu như nhau. Trên bảng treo sẵn hoặc kẻ sẵn 2 bảng : "Bảng ba thể của chất".
- Khi GV hô "bắt đầu" : Người thứ nhất của mỗi đội rút một phiếu bất kì, đọc nội dung phiếu rồi đi nhanh lên dán tấm phiếu đó lên cột tương ứng trên bảng. Người thứ nhất dán xong thì đi xuống, người thứ hai lại làm tiếp các bước như người thứ nhất.
- Đội nào gắn xong các phiếu trước và đúng là thắng cuộc.

Bước 2 : Tiến hành chơi

Các đội cử đại diện lên chơi : Lần lượt từng người tham gia chơi của mỗi đội lên dán các tấm phiếu mình rút được vào cột tương ứng trên bảng.

Bước 3 : Cùng kiểm tra

GV cùng HS không tham gia chơi kiểm tra lại từng tấm phiếu các bạn đã dán vào mỗi cột xem đã làm đúng chưa.

Dưới đây là đáp án :

Bảng "BA THỂ CỦA CHẤT"

Thể rắn	Thể lỏng	Thể khí
Cát trắng	Cồn	Hơi nước
Đường	Dầu ăn	Ô-xi
Nhôm	Nước	Ni-tơ
Nước đá	Xăng	
Muối		

Hoạt động 2 : TRÒ CHƠI : "AI NHANH, AI ĐÚNG ?"

* *Mục tiêu* : HS nhận biết được đặc điểm của chất rắn, chất lỏng và chất khí.

* *Chuẩn bị* : Chuẩn bị theo nhóm :

– Một bảng con và phấn hoặc bút viết bảng.

– Một cái chuông nhỏ (hoặc vật thay thế có thể phát ra âm thanh).

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 :

GV phổ biến cách chơi và luật chơi :

GV đọc câu hỏi. Các nhóm thảo luận rồi ghi đáp án vào bảng. Sau đó nhóm nào lắc chuông trước được trả lời trước. Nếu trả lời đúng là thắng cuộc.

Bước 2 : Tổ chức cho HS chơi

Dưới đây là đáp án :

1 – b ;   2 – c ;   3 – a.

Hoạt động 3 : QUAN SÁT VÀ THẢO LUẬN

* *Mục tiêu* : HS nêu được một số ví dụ về sự chuyển thể của chất trong đời sống hằng ngày.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 :

GV yêu cầu HS quan sát các hình trang 73 SGK và nói về sự chuyển thể của nước.

Dưới đây là đáp án :

Hình 1 : Nước ở thể lỏng.

Hình 2 : Nước đá chuyển từ thể rắn sang thể lỏng trong điều kiện nhiệt độ bình thường.

Hình 3 : Nước bốc hơi chuyển từ thể lỏng sang thể khí ở nhiệt độ cao.

Bước 2 :

- Dựa vào các gợi ý qua hình vẽ nêu trên, GV yêu cầu HS tự tìm thêm các ví dụ khác (Ví dụ : mỡ, bơ ở thể rắn có thể bị nóng chảy thành thể lỏng hoặc ngược lại, khi gặp nhiệt độ thấp, từ thể lỏng chúng có thể đông đặc thành thể rắn,...).
- Tiếp theo, GV có thể cho HS đọc ví dụ ở mục *Bạn cần biết* trang 73 SGK.

Kết thúc hoạt động này, GV nhấn mạnh :

Qua những ví dụ trên cho thấy, khi thay đổi nhiệt độ, các chất có thể chuyển từ thể này sang thể khác, sự chuyển thể này là một dạng biến đổi lí học.

Hoạt động 4 : TRÒ CHƠI "AI NHANH, AI ĐÚNG ?"

* *Mục tiêu* : Giúp HS :

- Kể được tên một số chất ở thể rắn, thể lỏng, thể khí.
- Kể được tên một số chất có thể chuyển từ thể này sang thể khác.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : Tổ chức và hướng dẫn

- GV chia lớp thành 4 nhóm và phát cho các nhóm một số phiếu trắng bằng nhau.
- Trong cùng một thời gian, nhóm nào viết được nhiều tên các chất ở 3 thể khác nhau hoặc viết được nhiều tên các chất có thể chuyển từ thể này sang thể khác là thắng.

Bước 2 :

Các nhóm làm việc như hướng dẫn của GV. Hết thời gian, các nhóm dán phiếu của mình lên bảng.

Bước 3 :

Cả lớp cùng kiểm tra xem nhóm nào có sản phẩm nhiều và đúng là thắng cuộc.